

สารนิพนธ์/บทความวิจัย

เรื่อง สงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโกกุ (ค.ศ. 1467-1615)

โดย

นางสาวศิริภัสสร รินชะ

รหัสนักศึกษา 05590719

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสกลนคร

ชื่อสารนิพนธ์/บทความวิจัย	สงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโกกุ (ค.ศ. 1467-1615)
ผู้เขียน	นางสาว ศิริภัสสร รินชะ
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร. พิภู บุษบก
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

บทความวิจัย“สงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโกกุ (ค.ศ. 1467-1615)” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโกกุช่วง ค.ศ.1467-1615 โดยต้องการศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดสงครามในยุคเซ็นโกกุ สภาพสังคมในช่วงยุคดังกล่าว ผลลัพธ์ของสงคราม และผลกระทบของสงครามที่ส่งผลในยุคต่อไป ทั้งนี้ศึกษาโดยใช้เอกสารที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในรูปแบบของหนังสือ บทความ วิจัย และสื่อออนไลน์ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิจัยดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่าสงครามในยุคเซ็นโกกุนั้นเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามโอนิน โดยหลังจากที่สิ้นสุดสงครามโอนิน เนื่องจากการที่ไต่เมียวไม่พอใจกับนโยบายการปกครอง ของโชกุนโยชิมาสะจึงก่อให้เกิดสงครามโอนินขึ้น ส่งผลให้สงครามขยายตัวมากขึ้นไปทั่วคามะคุระและทำให้ไต่เมียวได้แตกแยกออกเป็นแคว้นแคว้น ซึ่งไต่เมียวต่างทำสงครามขึ้นเพื่อต้องการแย่งชิงดินแดนบ้างก็เพื่อการอยู่รอดของตระกูล ซึ่งโอดะ โนบุนะงะได้คิดที่จะรวบรวมดินแดนขึ้นเพื่อต้องการที่จะเป็นใหญ่ โดยผลสุดท้ายโนบุนะงะได้เสียชีวิต โทโยโทมิ ฮิเดะโยชิได้สืบทอดหน้าที่ในการรวบรวมประเทศต่อ จนสำเร็จในยุคของโทกุกาวะ อิเะฮะยาสึซึ่งได้เริ่มเข้าสู่ยุคเอโดะในที่สุด โดยผลจากยุคเซ็นโกกุได้ทำให้เกิดระบบการปกครองที่มั่นคงขึ้นในยุคเอโดะและถึงมีเสถียรภาพทางการเมืองมากที่สุดอีกยุคหนึ่งด้วยการวางระบบและมาตรการ อีกทั้งศึกษาความผิดพลาดของผู้ปกครองยุคก่อนทำให้ตระกูลโทกุกาวะสามารถปกครองประเทศญี่ปุ่นมาได้ยาวนาน

คำสำคัญ เซ็นโกกุ, สงคราม, สงครามโอนิน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “สงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโงกุ (ค.ศ. 1467-1615)” เป็นส่วนหนึ่งของ
รายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์
ดร. พิภู บุชบก อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการ
ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์
ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณมิคาซึกิ มุเนะจิกะ

(三日月宗近) ตาบในฮงมารุ รุนพี เพื่อน ไอตอลในเครือซากามิจิ (坂道シリーズ)

อิราตะ ยูรินะ (平手友理奈) และศิลปินทุกๆ ท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แรง
บันดาลใจ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด
ประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ศิริภัตสร รินชะ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ	ค
สงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโงกุ (ค.ศ.1467-1615).....	1
บรรณานุกรม.....	18
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	20

สงครามกลางเมืองในยุคเซ็นโกกุ (ค.ศ. 1467-1615)

บทนำ

ยุคเซ็นโงสงครามเซ็นโกกุ ซึ่งมีจุดเริ่มต้นมาจากสงครามโอนินเกิดใน ค.ศ. 1477-1615 มีสาเหตุสำคัญมาจากการที่โชกุนโยชิมาสะที่ละเลยหน้าที่ของตนส่งผลให้ประชาชนได้รับความยากลำบาก รวมทั้งการออกกฎบังคับให้ไต่เมียในแคว้นต่างๆต้องส่งครอบครัวมายังเมืองหลวงเพื่อเป็นตัวประกัน ทำให้ไต่เมียฝอยยามานะ โชเซ็นที่ไม่พอใจกับการปกครองของโชกุนก่อให้เกิดสงครามขึ้น โดยผลจากสงครามโอนินนั้นทำให้ไต่เมียแบ่งออกเป็นแคว้นแคว้นและสงครามได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจนเป็นจุดเริ่มต้นของยุคเซ็นโกกุขึ้น ซึ่งสงครามในยุคเซ็นโกกุนั้นนับเป็นสงครามที่ทำให้มองเห็นถึงความคิดอันหลากหลายของมนุษย์ซึ่งไม่ได้มีเพียงการทำสงครามระหว่างไต่เมียเพื่อแสวงหาหรือเพื่อบรรลุเป้าหมายในการครอบครองและแย่งชิงอำนาจโดยผลจากสงครามยุคเซ็นโกกุก่อให้เกิดวิทยาการที่มีความหลากหลาย เช่น แนวคิดพุทธศาสนิกายเซ็นที่มีอิทธิพลต่อชนชั้นสูงและชนชั้นชามูไรในด้านการรบ สถาปัตยกรรมและวิถีชีวิต เป็นต้น

ยุคเซ็นโกกุนั้นนับเป็นสงครามที่ทำให้เห็นความแตกต่างทางความคิดและอุดมการณ์ของแต่ละฝ่ายที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสงครามในยุคเซ็นโกกุได้ทำให้มองเห็นถึงความคิดอันหลากหลายของมนุษย์ ซึ่งไม่ได้มีเพียงการทำสงครามระหว่างไต่เมียเพื่อแสวงหาหรือเพื่อบรรลุเป้าหมาย แต่ยังมีการทำสงครามกับพระนักรบสายเห็นโตที่ต้องกาช่วยเหลือประชาชน จึงทำให้สงครามในยุคดังกล่าวเป็นสงครามระหว่างไต่เมียวตระกูลต่างๆ เพียงเท่านั้น แต่นับเป็นสงครามของพระนักรบสายเห็นโตรวมถึงประชาชนทั่วไปที่ต้องเผชิญกับความสูญเสียและความอดอยากในสงคราม ผลจากสงครามยุคเซ็นโกกุก่อให้เกิดวิทยาการที่มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองการปกครอง การตั้งกองทัพและกลยุทธ์ในการรบ แนวคิดพุทธศาสนิกายเซ็นที่มีอิทธิพลต่อชนชั้นสูงและชนชั้นชามูไรในด้านการรบ การวางกลยุทธ์ และด้านศิลปะ การเข้ามาของศาสนาคริสต์และตะวันตกในยุคสมัยดังกล่าว

จากสาเหตุข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องสงครามในยุคเซ็นโกกุที่ส่งผลต่อประวัติศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่นที่เป็นรากฐานของแนวความคิดวิถีบูชิโดในสมัยเอโดะ สังคม วิถีชีวิต ความเชื่อ และระบบการปกครอง รวมถึงการเมืองการปกครองในยุคเอโดะที่มีความมั่นคงจากเรียนรู้ความผิดพลาดของตระกูลโอดะและตระกูลโทโยโทมิ จึงทำให้การศึกษาประวัติศาสตร์สงครามในยุคเซ็นโกกุมีความสำคัญ เนื่องจากการเข้าใจประวัติศาสตร์ในยุคดังกล่าวจะส่งผลให้เข้าใจรากฐานของญี่ปุ่นและแนวคิดรวมทัศนคติของคนญี่ปุ่นผ่านการศึกษาประวัติศาสตร์ยุคเซ็นโกกุมากยิ่งขึ้น

สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดสงครามในยุคเซ็นโกกุ

สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดสงครามในยุคเซ็นโกกุนั้นมีสาเหตุมาจากสงครามโอนินซึ่งเป็นสงครามในช่วง ค.ศ. 1467-1477 ซึ่งเป็นช่วงที่ก่อให้เกิดความวุ่นวายโดยเกิดมาจากความต้องการแย่งชิงอำนาจความเป็นใหญ่ของไดเมียวซึ่งเป็นขุนศึกที่มีอำนาจ ซึ่งสงครามโอนินนั้นเกิดมาจากโชกุนอะชิคะงะที่เป็นตระกูลสายหนึ่งของตระกูลมินะโมะโตะขึ้นมา มีอำนาจในยุคมุโรมาชิ (室町時代) ไม่สามารถควบคุมอำนาจของตนได้ โดยการที่ตระกูลอะชิคะงะขึ้นมา มีอำนาจนั้นมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่ตระกูลมินะโมะโตะไม่มีผู้ที่มีความสามารถจึงทำให้ตระกูลโฮโจขึ้นมา มีอำนาจในภายหลัง แต่ก็ไม่มีอำนาจในฐานะผู้สำเร็จราชการของโชกุน เนื่องจากราชสำนักได้เปลี่ยนนโยบายส่งพระราชวงศ์เป็นโชกุนช่วง ค.ศ.1252

ต่อมาจักรพรรดิสละราชย์โกะโทะบะ (後鳥羽院) ต้องการอำนาจคืนจากผู้สำเร็จราชการโชกุนจึงถือโอกาสจากการที่บริวารในหมู่ันกรบของตระกูลมินะโมะโตะ จึงทรงประกาศว่าโฮโจ โยะมิโตะกิ (北条義時) เป็นกบฏต่อราชสำนักและเข้าปราบปรามโยะมิโตะกิ แต่กองทัพโยะมิโตะกีก็นำกองทัพอำนาจของจักรพรรดิซึ่งเหตุการณ์นี้เรียกว่าเหตุการณ์โจเกียว (承久の乱) จักรพรรดิสละราชย์จึงถูกเนรเทศยังเกาะโอะกิ และโยะมิโตะกิได้มีอำนาจอย่างสมบูรณ์ ซึ่งการปกครองของโฮโจได้ดำเนินต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 100 ปี ในระหว่างนั้นผู้ว่าการทหารที่ประจำอยู่ในแดนต่าง ๆ ได้มีอำนาจเพิ่มขึ้นทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจไม่พอใจการผูกขาดอำนาจของตระกูลโฮโจ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนักรบกับบริวารเริ่มเสื่อมคลายลง นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกหลายประการรวมถึงความไม่พอใจของขุนนางที่มีต่อรัฐบาลทหารเพราะต้องแบ่งผลประโยชน์ของโฉมเอ็นของตนจำนวนครึ่งหนึ่ง ให้จิไตหรือผู้จัดการผลประโยชน์ของรัฐบาลทหารที่ประจำในโฉมเอ็น แต่ผลประโยชน์ครึ่งหนึ่งแต่จิไตกลับไม่แบ่งผลประโยชน์ให้ รวมถึงข้าราชการทหารในที่ดินมีอำนาจมากขึ้นแต่ผู้ว่าการที่เป็นพลเรือนที่เป็นเจ้าของโฉมเอ็นมีอำนาจลดลง ความขัดแย้งในการครองราชย์สมบัติระหว่างสายตะอิกะและสายจิเมียวอิน ส่งผลให้จักรพรรดิโกะตะอิโงะ (後醍醐天皇) ปฏิรูปการปกครองเพื่อฟื้นฟูอำนาจขึ้นมาอีกครั้งซึ่งเรียกว่าการปฏิรูปเค็มมุ (建武の乱) แต่ฝ่ายจักรพรรดิพ่ายแพ้และถูกเนรเทศไปยังเกาะโอะกิ ซึ่งจักรพรรดิหนีไปได้และกลับมาเป็นผู้นำทัพ โดยได้รับความช่วยเหลือจากอะชิคะงะ ทะกะอูจิ (足利 尊氏) และนิตะตะ โยมิชะตะ (新田義貞) หลังจากนั้นจักรพรรดิจึงพยายามฟื้นฟูพระราชอำนาจคืน เช่น การให้เจ้าชายโมะรินะงะ (護良親王) ขึ้นมาดำรงตำแหน่งโชกุนเพื่อควบคุมบรรดานักรบขุนนาง เป็นต้น แต่ไม่เป็นผล เนื่องจากฉุโงหรือจิไตซึ่งเป็นกลุ่มตำแหน่งทหารต่างมีอำนาจและโชกุนจะต้องมีความสามารถ แข็งแรง จึงจะสามารถทำให้เหล่ากองทัพของโชกุนยอมรับ

หลังจากจักรพรรดิสามารถปราบปรามตระกูลโฮโจได้สำเร็จ เหล่าทหารต่างไม่พอใจกับผลตอบแทนที่ได้รับจากจักรพรรดิหลังจากช่วยเหลือในการปราบตระกูลโฮโจ อะชิคะงะ ทะกะอูจิจึงยึดครองและสนับสนุนจักรพรรดิโคเมียว (光明天皇) ที่มาจากสายจิเมียวอิน และหลังจากนั้นจึงแต่งตั้งให้โยะมิโนะเป็นโชกุน ส่วนจักรพรรดิโกะตะอิโงะได้

หลบหนีไปที่โยะชิโนะ (吉野町) และประกาศว่าตนเป็นจักรพรรดิที่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดราชสำนักเหนือที่กรุงเกียวโตและราชวงศ์ใต้ที่โยะมิโนะและมีการสู้รบกันระหว่างสองราชสำนัก โดยสาเหตุที่ทะกะอูจิไม่เลือกเมืองคะมะคุระ เนื่องจากเป็นเคยศูญ์อำนาจของโฮโจเพราะทะกะอูจิถือว่าเป็นผู้ทรยศต่อตระกูลโฮโจ ประการถัดมาคือกรุงเกียวโตเป็นเมืองประวัติศาสตร์วัฒนธรรม เป็นที่ประทับของจักรพรรดิจึงถือว่าเป็นการสร้างอำนาจและความชอบธรรมให้ทะกะอูจิ นอกจากนี้กรุงเกียวโตยังมีความรุ่งเรืองด้านเศรษฐกิจ พระพุทธศาสนา ทรัพย์สินของขุนนางที่ตั้งรกรากอยู่ โดยทะกะอูจิได้สร้างรัฐบาลทหารขึ้นมามีอำนาจในการปกครอง โดยมีกลุ่มอำนาจคือ ราชสำนัก ขุนนาง ข้าราชการทหาร วัดชินโตและพระพุทธศาสนา รวมถึงดินแดนต่าง ๆ ซึ่งทะกะอูจิต้องแสดงว่าตนมีอำนาจและมีความเข้มแข็งด้านทหารด้วยการปราบกองทัพพันธมิตรที่ไม่ยอมรับอำนาจในบริเวณกรุงโตเกียวได้สำเร็จ และนอกจากนี้ได้ออกกฎหมายของรัฐบาลทหาร ‘เค็มมุ มิทากะมุ (建武式目)’ โดยสะท้อนถึงความต้องการที่จะยุติปัญหาและความวุ่นวายในเกียวโต แสดงให้เห็นถึงอำนาจของรัฐบาลทหารในการจัดการที่ดิน และกระตุ้นธุรกิจการค้าให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจโดยไม่ขึ้นอยู่กับที่ดิน โดยการควบคุมอำนาจอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อควบคุมอำนาจทางการบริหาร การศาลและการตำรวจในเกียวโต โดยโชกุนต้องอาศัยการเป็นพันธมิตรกับฉูโงเพื่อให้ได้รับการสนับสนุน เพราะโชกุนอะมิคะงะไม่สามารถใช้อำนาจผ่านหน่วยงานเดิมได้ แต่โชกุนอะมิคะงะสามารถสร้างอำนาจและความชอบธรรมให้กับตัวเองได้โดยไม่จำเป็นต้องอิงอำนาจกับจักรพรรดิเหมือนกับโชกุนคน

อื่น ๆ

โดยอำนาจได้ส่งต่อมาถึงโชกุนอะมิคะงะ โยชิมาสะ (足利義政) โชกุนคนที่ 8 ของตระกูลอะมิคะงะ ซึ่งอำนาจการปกครองของโชกุนอะมิคะงะได้เสื่อมอำนาจลง โดยมีสาเหตุจากการที่โชกุนได้หลงใหลพิธิชงซาซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชนชั้นสูง และละเลยกิจการบ้านเมือง จนไม่สามารถจัดการกับความขัดแย้งดังกล่าวได้ และพยายามควบคุมอำนาจไคเมียวที่ต่อต้านตนเนื่องจากนโยบายการปกครองที่ต้องส่งครอบครัวของไคเมียวเข้ามาในเมืองหลวงเป็นตัวประกัน เพื่อที่จะสามารถควบคุมไคเมียว และประชากรได้ด้วยความลำบาก ส่งผลให้เกิดสงครามโอนิน (応仁の乱) ขึ้น จากการที่ไคเมียวต้องการต่อต้านรัฐบาลใน ค.ศ. 1467-1477 ซึ่งส่งผลให้ไคเมียวได้เข้ามาควบคุมอำนาจ เกิดความแตกแยก และเกิดเป็นสงครามแย่งชิงดินแดน ซึ่งโชกุนโยชิมาสะได้เข้ามาจัดการปัญหาในภายหลังแต่ก็ไม่ทันการณ์ โดยโชกุนได้ออกนโยบายเพื่อลดทอนอำนาจของไคเมียว ด้วยการขูดรีดภาษีประชากรเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประชากรซึ่งเป็นชนชั้นชาวนาได้รับความลำบากเพราะแต่เดิมไคเมียวและพ่อค้าได้ขูดรีดภาษีและค่าเช่าในการทำสงคราม ส่งผลให้ประชากรได้รับความลำบากเพิ่มมากขึ้น ชาวนาจึงลุกขึ้นมาต่อต้านเป็นกองกำลังอิสระที่เรียกว่า ‘กองกำลังอิกกิ (Ikki)’ เพื่อปล้นสะดมเพื่อเลี้ยงปากท้อง แต่ไม่ได้มีความต้องการในการล้มล้างรัฐบาลหรือเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในขณะที่เดียวกันก็ได้เกิด ‘กองกำลังอิกโกะ (Ikko)’ ซึ่งเป็นการรวมตัวของพระในพุทธศาสนิกายชินโตสายเห็นใจของญี่ปุ่นซึ่งก่อตั้งโดยนักบวชชินรินในช่วงยุคคะมะคุระ ซึ่งพระนักรบที่ฝึกฝนศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่าได้ก่อตั้ง

กองกำลังขึ้นเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือชาวนาและคนยากจน โดยกองกำลังอิกโกะได้เข้าร่วมกับกองทัพของโทงาชิ มาซิกะ เจ้าเมืองคางะ โดยในภายหลังมาซิกะได้เอาความดีความชอบมาเป็นของตนส่งผลให้พระนักรบก่อกบฏโดยเรียกตัวเองว่า ‘อิกโกะ-อิกกิ (一向一揆)’ เพื่อขับไล่โทงะชิและได้สร้างโบสถ์ที่ปากแม่น้ำโยตะเป็นฐานบัญชาการของตน และสามารถยึดจังหวัดคางะและเมืองยะมะชิโระไว้ได้แล้วจัดตั้งเป็นรัฐบาลเอกเทศขึ้นเพื่อปกครองในพื้นที่ดังกล่าว ส่งผลให้กองกำลังดังกล่าวกลายเป็นกองทัพอิสระที่น่ากลัวในบรรดาไดเมียวและขุนศึก โดยนับว่าเป็นกองทัพที่บรรดาขุนศึกและไดเมียวต่างต้องการที่จะกำจัด โดยจากสงครามโอนินที่ยืดเยื้อนี้โชกุนไม่มีความสามารถในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เหล่าโฌ ผู้มีอำนาจในท้องถิ่นได้พัฒนาเป็นไดเมียวที่ครอบครองดินแดนของตนเองได้อย่างอิสระ โดยรัฐบาลทหารของโชกุนไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของแคว้นที่เป็นอิสระได้ ลักษณะการปกครองจึงเป็นแบบกระจายอำนาจไปสู่ไดเมียว โดยดำเนินการปกครองในลักษณะนี้เป็นเวลาประมาณร้อยกว่าปี (ค.ศ. 1467-1477) ด้วยสาเหตุดังกล่าวที่มีความวุ่นวายของการต้องการแย่งชิงอำนาจนี้เองจึงส่งผลให้เกิดความวุ่นวายซึ่งได้กลายมาเป็นยุคสมัยที่ถูกเรียกว่ายุคเซ็นโกกุ (戦国時代) ขึ้น

โดยสงครามที่สำคัญในยุคเซ็นโกกุนั้นจะยกกรณีของ ศึกโอเกซามะ (桶狭間の戦い) ศึกปราสาทอินาบะยามะ (稲葉山城の戦い) ศึกภูเขาสึเอ (比江山 親興) ศึกวัดฮอนโนจิ (本能寺の変) ศึกยะมะซะกิ (山崎の戦い) ศึกเซกิงาฮาระ (関ヶ原の戦い) และศึกปราสาทโอซาก้า (大坂の陣)

โดยศึกโอเกซามะ (桶狭間の戦い) เป็นสงครามระหว่างโอดะ โนะบุนางะและอิมากาวะ โยชิโมโตะ ซึ่งสาเหตุของสงครามนี้คือการที่อิมากาวะ โยชิโมโตะ (今川義元) ไดเมียวที่คิดจะวางแผนในการชิงอำนาจปกครองในแผ่นดินและยึดหัวเมือง 3 หัวเมือง และแคว้นโอวาริกิได้ตกเป็นเป้าหมาย โดยโอดะ โนะบุนางะได้รวมกองกำลังทหารเพื่อป้องกันการรุกรานจากโยชิโมโตะ ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญของการแย่งชิงอำนาจการปกครองของญี่ปุ่นและเป็นจุดเริ่มต้นที่โอดะ โนะบุนางะได้ก้าวขึ้นมาเป็นอำนาจในภายหลัง โดยโยชิโมโตะต้องการที่จะยึดเมืองหลวงเกียวโตในขณะที่ไดเมียวแคว้นต่าง ๆ กำลังทำสงคราม ซึ่งในศึกดังกล่าวส่งผลให้บุคคลในตระกูลโอดะต่างเป็นกังวล เนื่องจากอาจส่งผลให้ตระกูลล่มสลายแตกต่างจากโนบุนางะที่ใจเย็น โดยโนบุนางะได้อาศัยหน่วยจารชนและพลทหารเพื่อสำรวจถึงที่ตั้งค่ายใหญ่ของค่ายทัพใหญ่ของโยชิโมโตะ และนำทหารจำนวน 5,000 คน เคลื่อนทัพในยามวิกาล และเนื่องจากฝนตกลงมาจึงส่งผลให้สภาพอากาศในขณะนั้นอำนวยให้กับทัพของโนบุนางะ ส่งผลให้ทัพของโนบุนางะสามารถเอาชนะในศึกดังกล่าวที่อีกฝ่ายมีทหาร 25,000 คนได้ในที่สุด จากการชนะศึกทำให้โนบุนางะได้มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วแผ่นดิน ตระกูลอิมากาวะล่มสลาย ส่งผลให้มันตสึโตะระ โมะโตะยาสุ

(松平元康) หรือโทกุกาวะ อิเอยาสึ (徳川家康) ไดเมียวแคว้นมิกาวะซึ่งเป็นแคว้นเล็ก ๆ ภายใต้การปกครองของตระกูลอิมากาวะ และได้กลายเป็นพันธมิตรของโนบุนางะ จากชื่อเสียงของโนบุนางะได้ไปถึงจักรพรรดิโองิ

มาจิ (正親町天皇) จึงติดต่อโนบุเนงะเพื่อต้องการอำนาจกลับคืนมา รวมถึงโชกุนอะมิคะงะ โยชิเทรุ (足利義輝) ที่ต้องการกอบกู้รัฐบาลอะมิคะงะให้กลับคืนมา

ศึกปราสาทอินาบะยามะ (稲葉山城の戦い) โดยเหตุการณ์มีจุดเริ่มต้นจากการที่โชโต๋ ทัตสึโอกิ (斎藤龍興) เป็นบุคคลที่ได้สืบทอดอำนาจในการปกครองแคว้นมิโนะต่อจากโชโต๋ โยชิทัตสึ (斎藤義龍) โดยตัวของทัตสึโอกิมินิสัย เสเพลหลงไหลในสตรี และส่งผลให้ฮันเบ (竹中重治/竹中半兵衛)

และแม่ทัพสามคนต่างไม่พึงพอใจ โดยแคว้นมิโนะเป็นแคว้นที่โนบุเนงะพยายามที่จะโจมตีแต่ไม่สำเร็จเพราะฮันเบเป็นผู้วางแผนศึกและชัยภูมิที่ดีของตัวปราสาท ต่อมาคือ ค.ศ. 1564 ได้มีขุนพลที่มีชื่อว่า คิโนชิตะ โทคิชิโร่ (木下藤吉郎) ซึ่งก็คือ โทโยโทมิ ฮิเดะโยชิ (豊臣秀吉) โดยเป็นบุคคลที่ทำการบุกยึดมิโนะ ซึ่งโทโยโทมิได้ทำการเกลี้ยกล่อมฮันเบซึ่งเป็นขุนพลแห่งแคว้นมิโนะแต่ปฏิเสธ โนบุเนงะได้พยายามบุกโจมตีแต่ไม่สำเร็จ โดยฮิเดะโยชิได้รวบรวมบุคลากรที่มีความสามารถจนในที่สุดก็สามารถสร้างป้อมค่ายที่โนบุเนงะสามารถเคลื่อนทัพเพื่อโจมตีปราสาทอินาบะยามะและสามารถบุกชิงปราสาทได้ นอกจากนี้ฮิเดะโยชิยังสามารถเกลี้ยกล่อมให้ฮันเบเข้าร่วมกองทัพในฐานะเสนาธิการและสามขุนพลแห่งมิโนะให้สวามิภักดิ์ โดยจากผลงานส่งผลให้ฮิเดะโยชิกลายเป็นขุนพลที่สำคัญของโนบุเนงะในที่สุดจากศึกดังกล่าวทำให้โนบุเนงะมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นและมีความมั่นคงในการที่จะบุกเพื่อเข้ายึดกรุงเกียวโต

ศึกภูเขาอิเอ (比江山 親興) เป็นการต่อสู้ระหว่างโนบุเนงะและกองกำลังอิกโกะ โดยโนบุเนงะมองว่ากองกำลังดังกล่าวสามารถสร้างความวุ่นวายได้ เนื่องจากโนบุเนงะมองว่าเป็นกลุ่มชาวบ้านที่มีความนับถือศรัทธาที่แรงกล้าซึ่งอาจส่งผลให้กลุ่มชาวบ้านสามารถกลายเป็นกองกำลังติดอาวุธได้ ซึ่งเสาหลักของกองกำลังก็คือ วัดเอ็นเรียคุ และวัดฮอนกันจิ ซึ่งเป็นฐานของพระนักรบสายเห็นได้ต่อต้านโนบุเนงะ โดยศึกดังกล่าวโนบุเนงะได้พ่ายแพ้และเสียชีวิตในกองทัพเป็นจำนวนมาก โนบุเนงะจึงโกรธแค้น ส่งผลให้โนบุเนงะเคลื่อนทัพหลายหมื่นคนแล้วเผาวัดเอ็นเรียคุที่ภูเขาอิเอเพื่อตอบโต้ความพ่ายแพ้ต่ออิกโกะ-อิกกิที่นะกะชิมะ โดยศึกในครั้งนี้กองทัพของอาซาอิ-อาซากุระได้เข้าช่วยเหลือแต่ไม่สามารถต่อต้านกองทัพของโนบุเนงะที่ใช้กองพลปืนไฟซึ่งจะมีบทบาทในการขยายอิทธิพลและขยายดินแดน ส่งผลให้ชาวบ้านที่นับถือพระพุทธศาสนาต่อต้านและประณามการกระทำดังกล่าว

ศึกวัดฮอนโนจิ (本能寺の変)

โดยเป็นการทำสงครามระหว่างอาเคจิ มิตสึฮิเดะ (明智光秀) ขุนพลของตระกูลโอดะและโนบุเนงะ โดยมีสาเหตุที่นั่นยังไม่มีหลักฐานที่ชัดเจน แต่มีการสันนิษฐานว่าความขัดแย้งเริ่มมาจากการที่โนบุเนงะทำให้แม่ของมิตสึฮิเดะเสียชีวิต จากการโจมตีปราสาทยะงะมิ ใน ค.ศ. 1579 โดยเหตุการณ์ดังกล่าวเริ่มมาจากการที่โนบุเนงะได้วางแผนเตรียมการที่จะพิชิตดินแดนทางตะวันตกเพื่อปกครองญี่ปุ่นในช่วง ค.ศ. 1582 โดยโนบุเนงะได้ส่งมิตสึฮิเดะเพื่อไปช่วยกองทัพของฮิเดะโยชิเพื่อช่วยต่อสู้กับโมริ และมีการสันนิษฐานว่าสิ่งที่ทำให้มิตสึฮิเดะสังหารโนบุเนงะคือการที่

ริบคืนดินแดนซากาโมโตะและทัมบะที่มีตีสึอิเดะปกครอง ซึ่งโนบุนะจะได้สั่งว่าหากชนะในศึกนี้จะมอบดินแดนของโมริให้ ส่งผลให้ตีสึอิเดะต้องพาครอบครัวและผู้ใต้บังคับบัญชาลงนามรบทั้งหมด จากสาเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้ตีสึอิเดะวางแผนที่จะสังหารโนบุนะ โดยตีสึอิเดะได้วางแผนให้โนบุนะค้างคืนที่วัดฮอนโนจิด้วยกองกำลังส่วนตัวที่มีจำนวนน้อยและไม่มีแม่ทัพอยู่ จึงทำการสังหารโนบุนะลงได้สำเร็จเพราะจำนวนทหารที่มีน้อยกว่าที่จะต้านทัพของตีสึอิเดะได้ และโนบุนะได้เสียชีวิตลงและวัดฮอนโนจิถูกเผา ส่งผลให้ตีสึอิเดะกลายเป็นผู้ปกครองเมืองหลวงเป็นการชั่วคราว ตระกูลโอดะได้เสื่อมถอยลง เหล่าไดเมียวและขุนพลในตระกูลโอดะแตกแยกชิงอำนาจ และนโยบายการพัฒนาประเทศด้วยวิทยาการตะวันตกยุคลง

ศึกยะมะซะกิ (山崎の戦い) โดยหลังจากการก่อกบฏของอาเคจิ มิตสึอิเดะที่ได้อุปสังหารโนบุนะส่งผลให้เหล่าไดเมียวต้องการที่ฉวยโอกาสเพื่อเข้ามากุมอำนาจแทน และบุคคลที่ก้าวเข้ามาแทนก็คือ อิเดะโยชิ โดยหลังจากการเสียชีวิตของโนบุนะอิเดะโยชิจึงเจรจาสงบศึกกับโมริและนำทัพเพื่อแก้แค้นมิตสึอิเดะ ซึ่งผลลัพธ์คือมิตสึอิเดะได้พ่ายแพ้ เนื่องจากการวางแผนของคุโรดะ คันเบ (黒田孝高/黒田官兵衛) เสนาธิการที่เข้ามารับหน้าที่แทนฮันเบที่เสียชีวิต กองทัพของมิตสึอิเดะที่มีจำนวนน้อยกว่าทัพของอิเดะโยชิที่ไม่ได้เสียหายจากการต่อสู้กับโมริมากนัก อีกทั้งโฮโซคาวา พุจิตากะ ที่ปรึกษาคนสำคัญของมิตสึอิเดะปฏิเสธในการเข้าร่วมการก่อกบฏและการทำศึกที่ยามะซากิ ส่งผลให้อิเดะโยชิสามารถเอาชนะมิตสึอิเดะที่ปกครองแผ่นดินได้ 7 วันและกลายเป็นไดเมียวที่มีอำนาจมากที่สุด

ศึกปราสาทโอดะวาระ (小田原の役) โดยหลังจากอิเดะโยชิสามารถเอาชนะดินแดนทางตะวันตกและกลายเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดแล้วต้องการสถาปนาตัวเองขึ้นเป็นโชกุนแต่โดนต่อต้านจากราชสำนักจึงบีบบังคับจักรพรรดิโกเซอิ (後陽成天皇) ให้มอบตำแหน่งแต่ด้วยพื้นเพเดิมเป็นชาวนามาก่อน จึงให้โคโนเอะ ซากิฮิสะ (近衛 前久) ที่มีสายเลือดของตระกูลฟูจิวาระรับตนเป็นบุตรบุญธรรมส่งผลให้สถานะของอิเดะโยชิสูงส่งขึ้น จักรพรรดิจึงยินยอมและมอบตำแหน่งคัมปาคูให้ โดยอิเดะโยชิได้นำกองทัพไปปราบศัตรูที่สำคัญรวมถึงตระกูลโฮโจ อิเดะโยชิจึงทำสงครามเพื่อปราบตระกูลโฮโมใน ค.ศ. 1590 ซึ่งผู้นำตระกูลโฮโจในขณะนั้นคือ โฮโจ อุจิมาสะ ซึ่งสงครามดังกล่าวส่งผลให้ขุนพลต่าง ๆ ที่ยังไม่มีบทบาทที่โดดเด่นที่ได้ทำสงครามส่งผลให้ขุนพลเหล่านั้นกลายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในภายหลัง เช่น คุโรดะ นางามาสะ (黒田長政) ซานาดะ ยูคิมูระ (真田信繁) ชิมะ ซาคอน (嶋 清興/島清興) เป็นต้น โดยอิเดะโยชิได้เปิดฉากรบย่อย ๆ ขึ้นแล้วใช้กลยุทธ์ปิดล้อมปราสาทเพื่อบีบอุจิมาสะให้ยอมแพ้และส่งหนังสือเจรจายอมจำนน แต่อิเดะโยชิไม่สนใจแล้วคิดจะยกกองทัพเข้าไป อุจิมาสะและบุตรชายจึงต้องฮาราคิรีเพื่อป้องกันการล่มสลายของตระกูลโฮโจ ผลจากสงครามทำให้ดินแดนคันโตของตระกูลโฮโจกลายเป็นดินแดนที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของอิเอะยาฮี ซึ่งเป็นรากฐานที่อิเอะยาฮีสามารถสร้างฐานอำนาจที่มั่นคงและแย่งชิงอำนาจได้ในภายหลัง ต่อมาใน ค.ศ. 1592 อิเดะโยชิสละตำแหน่งคัมปาคูให้กับหลานชายและขุนพลของตนที่ชื่อ โทโยโทมิ อิเดะสึ (豊臣秀次) แล้ว

ปีจักรพรรดิให้มอบตำแหน่งโทโคให้ โดยโทโคเป็นตำแหน่งที่เปรียบเสมือนกับที่ปรึกษาสูงสุดของจักรพรรดิ โดยนักประวัติศาสตร์ได้ถือว่าปิดยุคเซ็นโกกุไปแล้ว แต่หลังจากที่อิเตะโยชิเสียชีวิตก็เกิดเป็นสงครามกลางเมืองขึ้นอีกครั้ง

ศึกเซกิงฮาระ (関ヶ原の戦い) เป็นศึกระหว่างอิเะยาสะกับอิชิตะ มิตสึนาริ () โดยมีสาเหตุมาจากไคเมียวและซามูไรไม่มีความเชื่อมั่นว่าโทโยโทมิ อิเตะโยริ (豊臣秀頼) จะสามารถปกครองบ้านเมืองได้เนื่องจากยังเยาว์วัย และความล้มเหลวของศึกที่เกาหลีได้สร้างความเสียหายเป็นอย่างมากแก่ไคเมียวทั่วประเทศ ส่งผลให้ไคเมียวที่เคยเป็นคนสนิทเก่าแก่ของอิเตะโยชิมาสนับสนุนอิเะยาสะแทน จึงเกิดเป็นสงครามระหว่างทัพบุรพาของอิเะยาสะและทัพประจิมของมิตสึนาริ เนื่องจากอิเะยาสะสามารถรวบรวมบุคคลที่มีความสามารถและขุนพลสำคัญที่เคยภักดีต่อตระกูลโทโยโทมิมาเข้าร่วมฝ่ายตนได้ ส่วนมิตสึนาริถึงแม้ว่าจะเสียเปรียบในการระดมกองทัพแต่ก็ได้อาศัยเครือข่ายความสัมพันธ์ที่มีในบรรดาข้าราชการในตระกูลโทโยโทมิทำให้ได้รับกำลังสนับสนุน โดยศึกในขณะแรกนั้นทางฝั่งมิตสึนาริเป็นฝ่ายได้เปรียบแต่สถานการณ์ได้พลิกผันในภายหลังเนื่องจากอิเตะโยริแตกทัพไปอยู่ฝ่ายอิเะยาสะ ซึ่งผลสุดท้ายแล้วฝ่ายอิเะยาสะได้กลายเป็นฝ่ายชนะในสงครามครั้งนี้และกลายเป็นไคเมียวผู้กุมอำนาจสูงสุดของญี่ปุ่นในขณะนั้นและได้เตรียมจัดตั้งรัฐบาลบาคูฟุขึ้น ส่วนอิเตะโยริกลายเป็นเพียงแค่อริในนามส่วนมิตสึนาริโดนประหารชีวิตและเข้าสู่ยุคเอโดะ

โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่าสงครามในยุคเซ็นโกกุนั้นมีจุดเริ่มต้นมาจากสงครามโอนิน ส่งผลให้แว่นแคว้นเกิดการแตกแยกกัน ซึ่งทำให้ไคเมียวต่างลุกขึ้นมาใช้อำนาจเนื่องจากการปกครองที่ล้มเหลวของโชกุนอะชิคะงะ และเกิดกองกำลังที่เกิดจากชาวบ้านและพระขึ้นเพราะเกิดจากความอดอยากที่ถูกชูดริตภาชี และเกิดสงครามขึ้นมาจากความต้องการที่จะเป็นใหญ่ในแผ่นดิน เพื่อเลื่อนสถานะของตน เพื่อรวมประเทศแล้วปกครองผู้คนในประเทศ การแก้แค้นที่มาจากการพ่ายแพ้ในสงคราม จึงส่งผลให้เกิดสงครามต่าง ๆ ในยุคเซ็นโกกุขึ้น ซึ่งในภายหลังส่งผลให้โทกุกาเวอิเะยาสะได้ลุกขึ้นมาเป็นใหญ่ในญี่ปุ่นแล้วเข้าสู่ยุคสมัยเอโดะ (江戸時代) ในที่สุด

สภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในช่วงยุคเซ็นโกกุ

ด้านการปกครอง

สภาพสังคมของประเทศญี่ปุ่นในช่วงยุคเซ็นโกกุนั้นปกครองด้วยระบบศักดินา โดยระบบดังกล่าวได้มีบทบาทในสังคมตั้งแต่ยุคคะมะคุระและสิ้นสุดลงในยุคเมจิ ซึ่งนักรบได้เข้ามาใช้อำนาจแทนที่จักรพรรดิและราชสำนักในฐานะที่เป็นกำลังหลักของรัฐบาล โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการทำสงครามระหว่างตระกูลไทระ (平、平家、平氏) และตระกูลมินะโมะโตะ ซึ่งฝ่ายมินะโมะโตะได้พ่ายแพ้ไปแล้วไทระ โนะ คิโยะโมะริ (平清盛) ได้เข้ามาใช้อำนาจแทนตระกูลมินะโมะโตะ และนอกจากนี้ยังได้ให้บุตรสาวของตนอภิเษกกับจักรพรรดิเพื่อสร้างอำนาจ แล้วบุตรสาวได้ให้กำเนิดจักรพรรดิอันโตะกุ (安徳天皇) ซึ่งได้เป็นจักรพรรดิในภายหลังและส่งผลให้คิโยะโมะริมีอำนาจสูงสุด

เนื่องจากได้เป็นพระอัยกาของจักรพรรดิ แต่หลังจากนั้นไม่นานตระกูลมินะโมะโตะได้ฟื้นฟูอำนาจแล้วปราบตระกูลไทระได้ในที่สุดและตระกูลไทระได้ล่มสลายในสงครามคันโนะอูระ (壇ノ浦合戦) หลังจากนั้นมินะโมะโตะ โนะ โยะริโตะโมะ (源頼朝) ได้ตั้งรัฐบาลทหารที่เมืองคะมะคุระแล้วได้ก้าวขึ้นมาใช้อำนาจแทนตระกูลไทระด้านการปกครองและการทหาร ซึ่งแม้ว่าภายหลังอำนาจจะถูกเปลี่ยนไม่ว่าจะเป็นตระกูลโฮโจที่เป็นตระกูลฟานภรรยาในช่วงปลายยุคคะมะคุระ หรือตระกูลอะชิคะงะ (足利家) ที่ได้ก้าวขึ้นมาใช้อำนาจจนช่วงปลายยุคมุโระมะชิ (室町時代) แต่สังเกตได้ว่านักรบนั้นมีบทบาททางการปกครองอย่างต่อเนื่องถึงยุคสงคราม (戦国時代) ไปจนถึงยุคเอโดะ (江戸時代)

โดยระบบศักดินาในญี่ปุ่นนั้นการที่นักรบได้ขึ้นมาใช้อำนาจเกิดจากความล้มเหลวในการปกครองด้านการจัดการทหารในหน่วยงานราชการ โดยได้แบ่งชนชั้นออกเป็น จักรพรรดิ โชกุน ไดเมียว นักรบ ชาวบ้าน ซึ่งชาวบ้านสามารถแบ่งระดับเป็น ชาวนา ช่างฝีมือหรือศิลปิน และพ่อค้า โดยจักรพรรดิ หรือ 天王 เริ่มเข้ามาในยุคสมัยนารา ซึ่งแปลได้ว่าจักรพรรดิผู้มาจากสวรรค์ ซึ่งเดิมใช้คำว่า มิคะโตะ (御門) โดยจักรพรรดิเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในสถานะสูงสุดของระบบการปกครองภายในประเทศญี่ปุ่น แต่โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่ใช้อำนาจอย่างเต็มรูปแบบในฐานะของบุคคลผู้อยู่บนจุดสูงสุด โดยบุคคลที่มีอำนาจอย่างแท้จริงกลับเป็นโชกุนเนื่องจากโชกุนเป็นบุคคลที่มีอำนาจทางการทหาร

ต่อมาโชกุน (将軍) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ควบคุมกำลังทหาร ซึ่งได้ถูกก่อตั้งขึ้นในช่วงยุคเฮอัน โดยโชกุนคนแรกคือ มินะโมะโตะ โนะ โยะริโตะโมะ ใน ค.ศ. 1192 โดยหลังจากนั้น 7 ปี ได้ก่อตั้งบากูฟุ หรือ 'Shogunshoku (将軍職)' ซึ่งโชกุนได้มีอำนาจในการปกครองจนกระทั่งถึงยุคเมจิ ซึ่งโชกุนได้ถูกสืบทอดต่อจากรุ่นสู่รุ่น ในช่วงเซ็นโกกุโอะดะ โนบุนะงะ (織田信長) ได้ขยายอาณาเขตไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งสามารถยึดกรุงเกียวโตใน ค.ศ. 1568 และสามารถขับไล่โชกุนจากตระกูลอะชิคะงะคนสุดท้ายคือ อะชิคะงะ โยชิอะกิ (足利義昭) โดยการเคลื่อนกองทัพใหญ่เพื่อบีบให้โยชิอะกิยอมแพ้ และได้เผาทำลายเมืองหลวงเกียวโตจนเสียหายอย่างหนักแล้วเข้าล้อมปราสาทนijo หลังจากนั้นโอะดะ โนบุนะงะได้เนรเทศโยชิอะกิไปจากเกียวโตและสามารถยึดครองความเป็นใหญ่ในเมืองหลวงได้ในที่สุด

ไดเมียว (大名) เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจมาตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 10 จนถึงประมาณศตวรรษที่ 19 โดยไดเมียวได้เริ่มเกิดขึ้นมาจากที่ดินได้เริ่มแตกออกเป็นแคว้นแคว้นในช่วงศตวรรษที่ 8 ซึ่งที่ดินได้ถูกครอบครองโดยนักรบระดับสูงที่มีอำนาจ และได้เพิ่มจำนวนขึ้นประมาณช่วงศตวรรษที่ 11 ที่ 12 โดยนักรบดังกล่าวจึงได้ถูกเรียกว่า 'ไดเมียว' ในเวลาต่อมา ซึ่งในช่วงศตวรรษที่ 14 และ 15 ได้ถูกแต่งตั้งให้มีอำนาจอยู่ภายใต้การควบคุมของโชกุนอะชิคะงะ ถึงแม้ว่าตัวของไดเมียวจะถูกจำกัดควบคุมพื้นที่ในการปกครองแต่ไดเมียวมีรายได้ส่วนหนึ่งมาจากการเก็บภาษีที่ดิน ในช่วงปลายศตวรรษที่ 15 ซึ่งเป็นยุคเซ็นโกกุไดเมียวได้แบ่งแยกออกเป็นแคว้นแคว้นที่เป็นอิสระต่อกันและต่อสู้กันเพื่อแย่งชิงพื้นที่ของไดเมียวคนอื่น ๆ โดยไดเมียวได้สร้างปราสาทในแคว้นของตน ซึ่งเป็นสถานที่ที่ใช้ควบคุมขุนนางชั้นล่างในพื้นที่ของตน ต่อมา ค.ศ. 1568 โอะดะ โนบุนะงะ ได้พยายามที่จะรวบรวมแคว้นแคว้นให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งโทโยโทมิ ฮิเดะโยชิ

ได้สืบทอดหน้าที่ต่อมา และทำสำเร็จในยุคของโทกุกาวะ อิเอยาซึในเวลาต่อมา โดยโทกุกาวะ อิเอยาซึได้ควบคุมโดเมียวประมาณ 200 คน ให้อยู่ภายใต้ตระกูลโทกุกาวะได้สำเร็จ ซึ่งโดเมียวที่มีบทบาทในยุคเซ็นโงกุ คือ โอดะ โนบุนะงะ โทกุกาวะ อิเอยาซึ เป็นต้น

ต่อมาคือ ชนชั้นนักรบหรือซามูไร (侍) ในช่วงยุคเซ็นโงกุเป็นชนชั้นซึ่งมีหน้าที่รับใช้เจ้านายของตนซึ่งก็คือโดเมียว ซึ่งจะมีสิทธิพิเศษและสถานะทางสังคมสูงกว่าบุคคลทั่วไป รวมถึงการมีนามสกุล ตราประจำตระกูล และสิทธิในการถือดาบสองเล่ม โดยมีบทบาทมาตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 12 จนถึงช่วงการปฏิรูปเมจิ ค.ศ. 1868 ชนชั้นซามูไรนั้นมีบทบาทมาตั้งแต่ยุคมาคะคุระ โดยจะอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ที่เข้มงวด ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น ศิลปะการชงชา การจัดดอกไม้ เป็นต้น โดยซามูไรนั้นจะแบ่งออกเป็นซามูไรที่มีเจ้านายและซามูไรที่ไม่มีเจ้านายหรือโรนิน ซึ่งได้ปรากฏในช่วงปลายยุคโมริมาจิและโทกุกาวะ โดยในช่วงศตวรรษที่ 12 ได้ถูกใช้กับซามูไรซึ่งสูญเสียเจ้านายของตนในสงครามหรือถูกยึดศักดินา ซึ่งจะมีชนชั้นที่ต่ำกว่าซามูไรที่มีนาย

ชนชั้นชาวบ้านแบ่งออกเป็น ชาวนา ช่างฝีมือ และพ่อค้าตามลำดับ โดยชาวนาก็สามารถแบ่งเป็นระดับได้แก่ ชาวนาที่มีที่ดิน ชาวนาที่ไม่มีที่ดิน โดยสถานะชาวนาที่มีที่ดินจะสูงกว่า ส่วนช่างฝีมือหรือศิลปินเป็นชนชั้นชาวบ้านที่มีสถานะรองลงมาจากชาวนา ซึ่งทำงานเป็นช่างไม้หรือช่างเหล็ก และสุดท้ายคือชนชั้นพ่อค้าจะอยู่ในระดับที่ต่ำสุด เนื่องจากคนมองว่าเป็นงานที่อยู่กินกับเงินของผู้อื่นที่เหน็ดเหนื่อย

ด้านธรรมเนียมประเพณีการแต่งงาน

การแต่งงานของชนชั้นสูงดูเป็นเรื่องทางการกว่าสังคมชนบทมีความเรียบง่าย แม้กระทั่งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานยังเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ อันเนื่องมาจากชนบท ‘โยะโฮ (揺擺)’ หรือ การไปเยี่ยมกันในยามวิกาล ‘night visit’ ระหว่างคูรัก ในยุคญี่ปุ่นโบราณ ชายหนุ่มที่แต่งงานจะย้ายไปอาศัยอยู่กับภรรยา แต่กลับตรงกันข้ามกันในยุคกลาง อย่างในกรณีภรรยาของซามูไรที่จะต้องคอยอยู่คุ้มกันบ้านในช่วงที่สามีของพวกเขาต้องออกรบ ของขวัญหลังแต่งงานของภรรยาจึงเป็นมิดซึ่งเป็นสัญลักษณ์บอกหน้าที่ปกป้องบ้านที่จะต้องทำ ภรรยาส่วนใหญ่จึงล้วนเรียนศิลปะป้องกันตัวด้วย การตัดสินใจหย่านั้นจะเป็นหน้าที่ของสามี สามารถทำได้โดยเพียงแค่เขียนจดหมายส่งให้ภรรยา ส่วนคู่ใดที่ยังมีความเป็นมิตรกันอยู่อาจใช้การเจรจาตกลงร่วมกัน ถึงกระนั้นฝ่ายสามีก็ยังมีอำนาจในการตัดสินใจหย่าเหนือกว่าอีกฝ่ายอยู่ดี ในกรณีที่มีการทำผิดประเวณี ภรรยาเองก็อาจถูกสังหารได้ และเนื่องด้วยไม่มีกฎหมายคุ้มครองทางเดียวที่จะรอดคือการหนีจากสามีหัวรุนแรงไปเข้าร่วมกลุ่มแม่ชีเพื่อความปลอดภัย

ด้านสถาบันครอบครัว

องค์ประกอบสำคัญของครอบครัวชาวญี่ปุ่นคือระบบอิเอะ (家) อันรวมพ่อแม่ ลูก ๆ ปู่ ย่า ตา ยาย ญาติร่วมสายเลือดคนอื่นๆ รวมไปถึงบริวารรับใช้และลูกของพวกเขา โดยปกติลูกชายคนโตจะผู้ได้รับทรัพย์สินมรดกของตระกูล หากไม่มีลูกชายเลย มรดกจะตกไปอยู่ในมือของคนนอกที่มาทำหน้าที่ผู้นำครอบครัวแทนหรือโคะชู (戸主) โดยส่วน

ใหญ่คนนอกที่ว่าเป็นเด็กชายที่รับมาเลี้ยงไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามผู้หญิงเองก็สามารถดำรงตำแหน่งนี้ได้เช่นกัน

ภรรยาของโคะซุนั้นจะเป็นหญิงที่อาวุโสในครอบครัว และรับผิดชอบการจัดการหน้าที่ของคนในครอบครัว

ข้อดีของระบบคือมีไว้สำหรับรับช่วงต่อฐานันดรไม่ให้ตกเป็นของทุกคน และทำให้มี 3 กฎหลักคือภาวะติดพัน การอยู่ในโอวาท และความภักดี ทำให้สมบัติไม่ได้ตกไปที่ใครผู้ใดผู้หนึ่งแต่เป็นของตระกูล ส่วนหน้าที่ทางสายเลือดในตัวพ่อแม่และปู่ย่าตายายนั้นถูกปลูกฝังให้มีความสำคัญรองกว่ากฎหลักที่กล่าวในข้างต้น

ด้านวิถีชีวิต

วิถีชีวิตของคนในยุคดังกล่าวเป็นยุคที่แบ่งสังคมโดยมีรากฐานมาจากการระบบเศรษฐกิจและได้แบ่งตามชนชั้นดังที่กล่าวไว้ข้างต้นซึ่งนอกจากงานพ่อค้าซึ่งอยู่ในระดับล่างแล้วยังมีอาชีพอื่น ๆ ที่ในสังคมในยุคนั้นมองว่าเป็นงานที่ไม่พึงประสงค์ เช่น คนขายเนื้อ คนฟอกหนังสัตว์ นักแสดง สัปเหร่อ อาชญากร เป็นต้น แต่ก็มีบุคคลที่สามารถเลื่อนสถานะของตนได้ในภายหลังจากการทำสงคราม การแต่งงานข้ามชนชั้น เช่น โทโยโทมิ ฮิเดะโยชิ ที่เคยเป็นชาวนามาก่อนและสามารถก้าวข้ามชนชั้นขึ้นมาได้สำเร็จ ส่วนสตรีในยุคดังกล่าวนั้นไม่สามารถที่จะเลื่อนชนชั้นได้ ซึ่งการที่จะเลื่อนชนชั้นได้นั้นขึ้นอยู่กับคู่ครองที่ตนได้แต่งงานด้วยรวมถึงภูมิภาคที่ตนนั้นได้อาศัยอยู่ ซึ่งสถานะดังกล่าวสามารถผันผวนได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น มรดกในทรัพย์สิน การหย่าร้าง เป็นต้น โดยครอบครัวมักจะใช้ลูกสาวเพื่อเป็นเครื่องมือในการเลื่อนสถานะทางครอบครัวเพื่อที่จะทำให้เครือญาติเลื่อนสถานะ รวมทั้งการแต่งงานเพื่อเป็นพันธมิตรกันในระยะยาว

ด้านการศึกษา

ด้านการศึกษาที่ชนชั้นซามูไรและศิลปินจะถูกสั่งสอนโดยพ่อและแม่ของตนให้ฝึกฝนงานด้วยการปฏิบัติ ส่วนชนชั้นสูงจะได้รับการศึกษาที่ดูเป็นกิจลักษณะมากกว่าซึ่งถือว่าเป็นสิทธิพิเศษของคนชนชั้นสูง แต่ในยุคเซ็นโงกุชนชั้นซามูไรที่เริ่มมีบทบาทมากขึ้นต่างก็เริ่มที่จะให้ลูกหลานของตนศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น โดยการเข้าโรงเรียนวัดของศาสนาพุทธ แต่ถึงอย่างนั้นการศึกษายังไม่สามารถเข้าถึงได้เป็นวงกว้างโดยรวมถึงคนชนชั้นสูง โดยพระมักจะได้รับคำร้องขอให้ช่วยสอนเรื่องทางโลกนอกจากนี้ยังมีการจัดการรับสอนพิเศษโดยวัด แต่ก็มีเพียง 1 แห่งที่เป็นที่ชื่อว่า ‘อะมิคะงะ’ ซึ่งก่อตั้งในปี ค.ศ. 1439 โดยซามูไร ‘อุเอะสึกิ โนริชานะ’ ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 16 ที่โรงเรียนดังกล่าวนี้ได้มีการสอนวิชาอันเป็นแก่นหลักของนิกายนักรบแก่เด็กผู้ชาย โดยมีวิชายุทธศาสตร์การทหารและวิชาปรัชญาขงจื้อ นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่ก่อตั้งโดยกลุ่มมิชชันนารีชาวคริสต์ในปีคริสต์ศตวรรษที่ 16

ด้านศาสนาและความเชื่อ

ในด้านศาสนาและความเชื่อของญี่ปุ่นในช่วงยุคเซ็นโงกุนี้ประกอบไปด้วยพุทธศาสนานิกายเซน พุทธศาสนานิกายนิชิเร็น ชินโต และศาสนาคริสต์

พุทธศาสนานิกายเซ็นนั้นเป็นนิกายที่ถือกำเนิดที่ประเทศจีน โดยมีที่มาจากภาษาสันสกฤตคือคำว่า dhyana มีความหมายว่า การทำสมาธิ ซึ่งเป็นนิกายที่มีความเชื่อว่าทุกคนสามารถตื่นรู้ขึ้นได้แต่ต้องได้รับการสอนที่เหมาะสมโดยพระอาจารย์ พุทธศาสนานิกายเซ็นนั้นได้เข้ามาในญี่ปุ่นผ่านทางประเทศจีนประมาณช่วงศตวรรษที่ 12 ถึงช่วงศตวรรษที่ 15 โดยพระนิกายเซ็นมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่งานศิลปะและวรรณกรรมจีนให้กับผู้นำญี่ปุ่น วัดเซนที่มีชื่อว่า โทซันได้รับการสนับสนุนโดยตระกูลจักรพรรดิและทหารเป็นที่พักอาศัยให้กับนักบวชที่ไปศึกษาเล่าเรียนจีนอย่างชำนาญมา นักบวชจากวัดนี้ได้ได้ถูกคัดเลือกให้ไปทำการแลกเปลี่ยนค้าขายกับจีน บริหารที่ดินรัฐ สอนและพัฒนาลัทธิขงจื้อด้วยการปลูกฝังจริยธรรม ด้วยเหตุนี้กลุ่มศาสนาเซน โดยเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเกียวโตจึงกลายเป็นแหล่งสำคัญที่รวบรวมงานศิลปะ กลอน งานสวน งานเซรามิก งานศิลปะเซน และงานศิลปะจีน นอกจากนี้นักบวชเซนได้ตั้งกลุ่มศาสนาและวัดในชนบทหลายแห่ง และทุ่มเทให้กับศาสนา ชีวิตประจำวันของนักบวชจะเน้นไปที่การสวดบูชา นั่งทำสมาธิ สำรองความเป็นอยู่ อีกทั้งยังเผยแพร่ศาสนาให้ชาวบ้าน

ต่อมาพระพุทธศาสนานิกายนิจิเร็น เป็นศาสนาที่ก่อตั้งโดย เซ็นนิจิ มีบทบาทในการนำศาสนาพุทธมาปรับใช้ในญี่ปุ่น หลังจากทุ่มเทให้กับการศึกษาศาสนา เขาก็มาสอน สัทธรรมปุณฑริกสูตรหรือพระสูตรบัวขาว (Lotus Sutra) และได้ทำนากยปฏิบัติในญี่ปุ่นหากกลุ่มชาวพุทธอื่นๆไม่ได้ถูกขับไล่ เขาได้เขียนงานเขียนโคมุกุโซขณะที่ถูกเนรเทศออก เพราะการสอนที่สวดโตะ จึงเป็นที่ถกเถียงกันมากที่สุดในประวัติศาสตร์ศาสนาพุทธในญี่ปุ่น ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเขาเองนั้นเป็นคนหัวแข็ง แต่ในจดหมายที่เขาเขียนถึงเพื่อนนั้นจะเห็นได้ว่าเป็นคนที่เข้าใจคน เป็นที่รัก และละเอียดอ่อน โดยตัวเขาอยากทำภารกิจให้สำเร็จในการทำให้ญี่ปุ่นกลายเป็นเมืองศาสนาพุทธ เนื่องมาจากการตั้งปณิธานของพระพุทธเจ้าว่าจะเผยแพร่ศาสนาให้แก่คนทั้งโลก

ส่วนชินโตถูกนำเข้ามาในญี่ปุ่นเพื่อลบล้างศาสนาพุทธ โดยถูกนำเข้ามาเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 6 ชินโตไม่มีศาสนา ไม่มีหลักปฏิบัติเคร่งครัด และไม่มีคำสอนที่ตายตัว แต่ก็สามารถคงอยู่มาได้ยาวนาน ชินโตมี 3 ประเภท ได้แก่ ชินโตพื้นบ้าน (Folk Shinto/ 民間神道) ชินโตนิกาย (Sect Shinto/ 教派神道) ชินโตศาลเจ้า (Shrine Shinto/ 神社神道)

ชินโตพื้นบ้าน (Folk Shinto/ 民間神道) ซึ่งมีมาตั้งแต่ยุคประวัติศาสตร์ตอนต้นของญี่ปุ่นจนถึงปัจจุบัน ส่วนชินโตศาลเจ้า (神社神道) ที่มีความใกล้ชิดกับตระกูลจักรพรรดิ และชินโตนิกาย (教派神道) มีเป็นกลุ่มหลัก ๆ 13 กลุ่ม มีขึ้นช่วงศตวรรษที่ 19 กลุ่มหลังจากนั้นก็มีการเพิ่มอีกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ชินโตพื้นบ้าน (Folk Shinto) เชื่อกันว่ามีความใกล้ชิดกับชินโตประเภทอื่นๆ ไม่มีสถานที่ตั้งองค์กรอย่างเป็นทางการ จะอยู่ตามแหล่งชนบท และแหล่งที่อยู่เกษตรกร และศาสนาคริสต์ ซึ่งมาจากประเทศโปรตุเกส ใน ค.ศ. 1542 ซึ่งมาพร้อมกับดินปืน โดยได้รับการต้อนรับจากขุนนางในคิวชู ซึ่งหลวงพ่อนักบุญฟรังซิส ซาบีเยร์ ได้เป็นผู้เข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในญี่ปุ่นแล้ว ประสบความสำเร็จ โดยได้มีชนชั้นสูงเข้าร่วม จนในที่สุดก็ได้เข้าพบจักรพรรดิใน ค.ศ. 1550

ผลลัพธ์และผลกระทบของสงครามยุคเซ็นโกกุที่มีต่อสังคมญี่ปุ่นในยุคต่อมา

ผลลัพธ์ของสงครามในยุคเซ็นโกกุคือการที่โทโยโทมิ ฮิเดโยชิสามารถที่จะพิชิตแคว้นต่าง ๆ ในญี่ปุ่นได้สำเร็จ ซึ่งส่งผลให้ฮิเดโยชิกลายเป็นใหญ่และผู้ปกครองญี่ปุ่นได้ในเวลาถัดมา และได้ครองตำแหน่งไทโศซึ่งเปรียบเสมือนที่ปรึกษาสูงสุดขององค์จักรพรรดิ หลังจากนั้นฮิเดโยชิได้มีความทะเยอทะยานที่จะบุกเพื่อยึดครองเกาหลีและจีน ใน ค.ศ. 1577 ฮิเดโยชิต้องการขยายดินแดนออกไปนอกประเทศญี่ปุ่น ฮิเดโยชิจึงส่งสารไปเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตกับพระเจ้าซอนโจของราชวงศ์โชซอนแต่ไม่เป็นผล ส่งผลให้ฮิเดโยชิเริ่มประชุมวางแผนบุกเกาหลี ซึ่งนับว่าเป็นโครงการที่กำลังทหารและขุนทรัพย์จำนวนมาก ในการบุกครั้งแรกนั้นสามารถเอาชนะและยึดเมืองปูซานมาได้ หลังจากนั้นทัพของญี่ปุ่นที่นำโดยยูคินากะสามารถยึดเมืองหลวงโซลได้สำเร็จ ส่งผลให้พระเจ้าซอนโจต้องขอความช่วยเหลือจากประเทศจีน ส่วนทางด้านจีนพระเจ้าหมิงเสินจงฮ่องเต้แห่งราชวงศ์หมิงของจีนเมื่อทราบข่าว จึงส่งทัพมาช่วยเกาหลี เนื่องจากมองว่าญี่ปุ่นอาจเป็นภัยร้ายของจีนในอนาคต แต่กองทัพของจีนได้พ่ายแพ้กองทัพญี่ปุ่นแต่ก็สามารถบุกตีเปียงยางกลับมาได้ ต่อมาทัพของญี่ปุ่นจึงบุกตีได้ทัพจีนได้สำเร็จในการศึกที่เปียงเจอวันและสี่เดือนต่อมาทัพของญี่ปุ่นได้มาสมทบกันที่โซลแล้วเคลื่อนทัพบุกไปที่แมนจูเรียได้สำเร็จ ส่งผลให้กรุงโซลและเกาหลีบางส่วนตกอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น

นอกจากนี้ฮิเดโยชิได้กระตุ้นพ่อค้าในโอซาก้าและเมืองซาไก ส่งผลให้ทัพของญี่ปุ่นสามารถประจำการอยู่เกาหลีได้หลายปี และในปี ค.ศ. 1593 ทางด้านพระเจ้าหมิงเสินจงของจีนต้องการสงบศึกชั่วคราวจึงส่งคณะทูตไปพบกับยูคินากะที่ประจำการที่กรุงโซล ส่วนทางด้านเกาหลีพระเจ้าซอนโจได้ส่งทูตไปญี่ปุ่นเพื่อเจรจากับฮิเดโยชิ แต่การเจรจาล้มเหลว และได้เกิดสงครามครั้งที่สองระหว่างญี่ปุ่นขึ้น โดยกองทัพของจีนได้วางแผนตีญี่ปุ่นจนพ่ายแพ้กลับไป เนื่องจากฝ่ายจีนได้เปรียบด้านจำนวนทหาร และหลังจากนั้นทางญี่ปุ่นได้พยายามที่จะต่อสู้ แต่ทัพหนุนจากจีนก็ได้เข้ามาช่วยเกาหลีอย่างต่อเนื่องและเกาหลีเองก็ต่อสู้เพื่อปกป้องมาตุภูมิของตน รวมทั้งความขัดแย้งภายในทัพญี่ปุ่นในด้านการเมืองโดยภาพรวมและส่วนบุคคลของเหล่าขุนพล ส่งผลให้ทัพญี่ปุ่นพ่ายแพ้และถอยร่นมาเรื่อย ๆ และการบุกเกาหลีเป็นเวลายาวนานทำให้สูญเสียกำลังคนและกำลังทรัพย์เป็นจำนวนมาก ทำให้หลายคนไม่พอใจในตัวฮิเดโยชิและภายหลังทำให้ไต้เมียวรวมถึงขุนพลน้อยใหญ่เลือกที่จะไปเข้าร่วมกับอียะฮิชิในการชิงแผ่นดินจากตระกูลโทโยโทมิในภายหลัง

จนกระทั่ง ค.ศ. 1598 ฮิเดโยชิได้ยอมรับว่าศึกกับจีนและเกาหลีนั้นคงไม่สามารถยึดครองได้จึงสั่งให้ถอนทหารกลับญี่ปุ่น จากนั้นจึงได้เรียกไต้เมียวและขุนนางสำคัญมาเข้าพบเพื่อฝากฝังกิจการบ้านเมืองแล้วแต่งตั้งคณะองคมนตรี “โงะ-ไทโร” (五大老) ให้ร่วมกันเป็นผู้นำรัฐบาลและช่วยกันดูแลฮิเดโยริที่จนกว่าจะโตพอที่จะบริหารประเทศได้ ได้แก่ โตะกุภาวะ อียะฮิชิ มาเอดะ โทชิอิเอะ อุเอซึ คางะคัตสึ อุคิตะ ฮิเดอิเอะ และโมริ เทรุโมโตะ โดยพวกเขาได้

กลายเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการควบคุมประเทศญี่ปุ่นและนอกจากนี้อิเดโยชิยังต้องการให้คนเหล่านี้คานอำนาจระหว่างกัน และในที่สุดโทโยโทมิ อิเดโยชิก็ได้เสียชีวิตลงในปีดังกล่าว

เนื่องจากความล้มเหลวในการทำศึกกับเกาหลีที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างหนักแก่ไคเมียว รวมถึงไคเมียวและขุนศึกที่เคยสนับสนุนอิเดโยชิมาก่อนต่างสนับสนุนอิเอะยาซึ รวมถึงเหล่าไคเมียวและชามูโรมองว่าอิเดโยชิไม่เหมาะสมกับการปกครองบ้านเมือง จึงก่อให้เกิดสงครามเซกิงาฮาระขึ้น โดยฝ่ายชนะคือโทกุกาวะ อิเอะยาซึและทำให้อิเอะยาซึกลายเป็นไคเมียวที่มีศักดิ์นาและดินแดนปกครองเพิ่มขึ้น โดยหลังจากศึกเซกิงาฮาระ 2 เดือน อิเอะยาซึได้เข้าควบคุมปราสาทโอซาก้า และแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ของอิเดโยชิ และได้แบ่งดินแดนให้ขุนพลและไคเมียวที่อยู่ฝ่ายตนแล้วได้ยึดอำนาจของอิเดโยชิ ซึ่งมีอายุประมาณ 8 ขวบจนกลายเป็นเพียงไคเมียวธรรมดาไป ส่งผลให้แม่ของอิเดโยชิหรือท่านหญิงโยโด (จาจะ) เป็นอย่างมาก โดยท่านหญิงโยโดต้องการที่จะรักษาอำนาจของอิเดโยชิด้วยการชักชวนขุนศึกที่เคยอยู่ฝั่งอิเดโยชิให้สนับสนุนอิเดโยชิแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ

ซึ่งหลังจากการที่อิเอะยาซึได้ก้าวขึ้นมาสู่ตำแหน่งโชกุน อิเอะยาซึได้เป็นบุคคลที่มีความโดดเด่นมาก เนื่องจากการที่อิเอะยาซึได้สะสมและเก็บข้อผิดพลาดของผู้นำรุ่นก่อนแล้วใช้เป็นรากฐานในการตั้งรัฐบาลใหม่ขึ้น โดยแนวทางที่อิเอะยาซึใช้ในการสร้างอำนาจให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ คือการสร้างรัฐบาลบาคูฟุ (江戸幕府) หรือรัฐบาลทหารของโทกุกาวะขึ้น ต่อมาโทกุกาวะ อิเอะยาซึได้เป็นโชกุนใน ค.ศ. 1603 และได้ก่อตั้งรัฐบาลบาคูฟุอย่างป็นทางการ ซึ่งบาคูฟุเดิมได้ถูกก่อตั้งในสมัยมินะโมะโตะ โนะ โยริโทโมะ โดยนอกจากนี้อิเอะยาซึได้แยกอำนาจระหว่างจักรพรรดิและโชกุนออกจากกันอย่างชัดเจน เนื่องจากจักรพรรดิเป็นสถาบันที่ถูกยกไว้สูงสุด แต่ก็แยกออกจากการบริหารประเทศ ซึ่งโชกุนยังต้องเป็นตำแหน่งที่ได้รับการเห็นชอบจากราชสำนักและจักรพรรดิ จากการแยกอำนาจดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงอำนาจของโชกุนว่าแท้จริงแล้วโชกุนเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำประเทศตัวจริง และที่ผ่านมาสถาบันต้องให้โชกุนและขุนศึกประคับประคองอำนาจ และยุคของอิเอะยาซึได้ช่วยเหลือราชสำนักหลวงด้านการเงิน ถึงแม้ว่าอิเอะยาซึจะแยกอำนาจระหว่างโชกุนและจักรพรรดิแต่ก็ไม่ได้คิดจะล้มราชสำนักหรือจักรพรรดิ อีกทั้งยังช่วยหาเงินทุนให้กับราชสำนักและทำนุบำรุงรักษาพระราชวังที่เกียวโตเพื่อแลกกับการแยกอำนาจการปกครองออกจากจักรพรรดิอย่างชัดเจน ทำให้จักรพรรดิเสียอำนาจในการยอมรับสถานะของโชกุน ซึ่งกลายเป็นว่าสถาบันได้แยกออกมาจากการปกครองจนกระทั่งสิ้นยุคยุคเอโดะ ที่ได้มีการคืนพระราชอำนาจแก่จักรพรรดิจากการปฏิรูปใน ค.ศ. 1868 อีกทั้งอิเอะยาซึได้ทำให้ตระกูลโทกุกาวะมีความชอบธรรมและนำแนวคิดที่สื่อถึงอาณาจักรสวรรค์ตามความเชื่อของชาวญี่ปุ่นและไม่พึ่งพาจักรพรรดิ โดยการสร้างศาลเจ้าของโทกุกาวะซึ่งกลายเป็นสถานที่ทางศาสนาและเป็นสถานที่ที่สำคัญของญี่ปุ่นในภายหลัง นอกจากนี้อิเอะยาซึได้มีความสนใจและเรียนรู้ตำราพิชัยสงคราม รวมถึงหลักการปกครองของจีนมาก จึงได้นำปรัชญาขงจื๊อมาประยุกต์และผสมผสานให้เข้ากับหลักการของบูชิโดและชามูโร และเป็นแก่นการปกครองของรัฐบาลบาคูฟุ

ต่อมาอิเอะยาซึได้ลงจากตำแหน่งโชกุนในปี ค.ศ. 1605 และมอบตำแหน่งให้อิเดะทาตะ (徳川秀忠) สืบทอดต่อไป และอิเอะยาซึได้ย้ายไปพำนักที่ปราสาทซุนปู ถึงแม้ว่าอิเอะยาซึจะลงจากตำแหน่งแต่ก็ยังคงเป็นผู้นำตระกูล

โทกุภาวะและมีอำนาจมากกว่ารัฐบาลโชกุนของอิเตะทาตะที่เอโดะ และหลังจากนั้นอิเอะยาสียังจับตาดูไคเมียว ชุนศึก รอบนอก และคนของโทโยโทมิ เนื่องจากอิเตะทาตะยังไม่มีอำนาจมากพอที่จะสยบไคเมียวที่ยังคงมีอำนาจอยู่ได้ และอิเอะยาสียังได้วางรากฐานและกำหนดมาตรการใหม่ ๆ มีกฎหมายที่อิเอะยาสีย่างไว้ 100 ฉบับ ซึ่งโยชิมุเนะได้นำตรา กฎหมายมาใช้ในภายหลัง ซึ่งเป็นกฎหมายที่เคร่งครัดและกลายเป็นแบบแผนของราชสำนักญี่ปุ่นสืบต่อมา นอกจากนี้อิเอะยาสียังได้ฟื้นฟูพุทธศาสนาต่อมาจากสมัยของอิเตะโยชิ โดยยุคดังกล่าวมีการบูรณะวัดหลายแห่งและฟื้นฟูวัดเอ็นเรียคุที่ภูเขาอิเอะที่เคเคยถูกเผาโดยโนบุนซะ ต่อมาอิเอะยาสียังได้ต่อต้านไม่ให้เผยแพร่คริสต์ศาสนาโดยอนุญาตให้ฮอลันดาเป็นเพียงชาติเดียวที่สามารถทำการค้าได้ที่เมืองนางาซากิ

ต่อมาทางด้านปราสาทโอซาก้าได้เริ่มต่อต้านอิเอะยาสียในช่วงฤดูหนาวใน ค.ศ. 1614 ซึ่งอิเอะยาสียังได้ตระหนักไว้ตั้งแต่ศึกเซกิงาฮาระจึงพยายามผูกมิตรกับอิเคะโยริด้วยการแต่งงานกับเจ้าหญิงเซ็นหลานสาวของอิเอะยาสีย แต่ยังไม่สามารถทำได้สำเร็จเนื่องจากท่านหญิงโยโดได้พยายามฟื้นฟูอำนาจให้กับบุตรชายและได้เชิญยูคิมูระเดินทางเข้าสู่ปราสาทโอซาก้าเพื่อแสดงจุดยืนว่าต้องการต่อต้านอิเอะยาสีย นอกจากนี้ยังสามารถรวบรวมทหารได้เป็นจำนวนมาก และในที่สุดความขัดแย้งของอิเอะยาสียะและอิเคะโยริได้มาถึงจุดแตกหัก โดยอิเอะยาสียังได้ประเมินสถานการณ์แล้วมองว่ายากที่จะเอาชนะได้จึงขอเจรจาสงบศึกชั่วคราว เพื่อเป็นกลยุทธ์ในการซื้อเวลาในการระดมกองทัพเพิ่มในภายหลัง แต่ยูคิมูระมองแผนดังกล่าวออกจึงวางแผนป้องกันและคิดขุดคูเมืองเตรียมรับมือศึกในฤดูร้อน อิเอะยาสียังส่งท่านหญิงเคียวโกะซึ่งเป็นแม่เลี้ยงของอิเตะทาตะเข้าไปเจรจากับท่านหญิงโทโดที่ปราสาทโอซาก้า ซึ่งโยโดยอมรับข้อเสนอจึงหยุดการขุดคูเมืองและทำสัญญาสงบศึก และใน ค.ศ. 1615 เดือนเมษายน อิเอะยาสียังฉีกสัญญาสงบศึกและบุกโจมตีปราสาทโอซาก้าอีกครั้งซึ่งนำทัพโดย ดาเตะ มาซามูเนะ ซึ่งผลของสงครามคือฝ่ายของอิเคะโยริไม่เหลือขุนพลที่สามารถสู้ศึกได้อีก ท่านหญิงโทโดจึงส่งเจ้าหญิงเซ็นให้ไปเจรจากับอิเอะยาสียแต่ไม่เป็นผล โดยอิเอะยาสียังรับเจ้าหญิงเซ็นและบุตรของเจ้าหญิงออกมาแล้วระดมยิงปืนใหญ่ใส่ปราสาท อิเคะโยริและโยโดจึงทำฮาราคิรีพร้อมกับเหล่าบริวารที่เหลือ โดยหลังจากศึกปราสาทโอซาก้าสิ้นสุดลงและตระกูลโทโยโทมิแล้วจึงเป็นการปิดยุคเซ็นโงกุโดยสมบูรณ์

หลังจากศึกโอซาก้า (大坂の陣) อิเอะยาสียังเห็นว่ายังมีไคเมียวบางกลุ่มที่ยังคงมีอำนาจและอาจเป็นภัยได้ในภายหลังจึงได้วางมาตรการอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยอิเอะยาสียังคิดที่จะรวมอำนาจของไคเมียวเข้าสู่ศูนย์กลาง โดยการประกาศใช้ระบบหมาย "อิโคคุ อิชิจู" ซึ่งเป็นการบังคับให้ 1 จังหวัด มีเพียง 1 ปราสาท ส่วนการปกครองจะเป็นการควบคุมนโยบายโดยรัฐบาลกลาง และใช้ระบบ "บุเคะ จำกัดว่าไคเมียวมีปราสาทได้เพียง 1 ปราสาทเท่านั้น" ซึ่งเป็นการทำลายอำนาจปกครองปราสาททั่วประเทศลงโดยที่ไม่ต้องทำสงคราม ทั้งหมดนี้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่ออำนาจของไคเมียวที่สูญเสียอำนาจที่มีลงไป รัฐบาลบาลบาคุซุของโทกุภาวะจึงได้อำนาจปกครองสิทธิ์ขาด ใน ค.ศ. 1616 หลังจากอิเอะยาสียุบเลิกภารกิจสูงสุด ทำให้ประเทศอยู่ในการควบคุมของโทกุภาวะแล้ว จึงได้ล้มป่วยและเสียชีวิตลง โดยการวางแผนทางและมาตรการไว้ได้กลายเป็นการปกครองที่มั่นคงมาได้อย่างยาวนานถึง 250 ปี

โดยผลกระทบที่มีต่อยุคสมัยต่อมาคือการที่อิเอยาสีได้ศึกษาและวางระบบการปกครองที่มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ เนื่องจากอิเอยาสีได้ศึกษาและรวบรวมข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขซึ่งส่งผลให้ระบบและมาตรการที่อิเอยาสีวางไว้สามารถคงอยู่ได้ยาวนานกว่า 250 ปี

สรุปผลการศึกษา

สงครามยูเซ็นโกกุได้มีจุดเริ่มต้นมาจากสงครามโอนิน ซึ่งเกิดมาจากการที่ไคเมียวไม่พอใจการปกครองของโชกุนโยชิมาสะที่หลงไหลในพิธีชงชา จนละเลยการเมืองการปกครอง ส่งผลให้ไคเมียวมีอำนาจในการปกครองเพิ่มมากขึ้น และมีแคว้นปกครองเป็นของตนเองส่งผลให้ไคเมียวมีอำนาจในการปกครองเพิ่มมากขึ้นจากการเก็บภาษีของประชาชน ซึ่งส่งผลให้ไคเมียวเกิดความแตกแยกและแย่งชิงความเป็นใหญ่ขึ้น ซึ่งโชกุนไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้อีกทั้งยังทำให้ประชาชนอดอยากจากการขาดริตภาษีจากไคเมียวและโชกุนจนเกิดกองกำลังปล้นสะดมขึ้น ท่ามกลางความวุ่นวายได้มีโอดะ โนบุนะงะ โทโยโทมิ อิเคะโยชิ และโทกุกาวะ อิเอะยาสึ ได้ทำการยึดครองแคว้นต่าง ๆ จนสำเร็จในยุคสมัยของอิเอะยาสึ

โดยวิถีชีวิตของคนในยุคเซ็นโกกุนั้นได้ชะระบบการปกครองแบบศักดินาที่มีรากฐานมาจากขงจื้อซึ่งมีความแตกต่างจากระบบศักดินาตะวันตก ซึ่งแบ่งชนชั้นออกเป็นจักรพรรดิ โชกุน ไคเมียว ซามูไร และชนชั้นชาวบ้านซึ่งแบ่งออกเป็น ชวานา ช่างฝีมือและศิลปิน พ่อค้าซึ่งถูกมองว่าเป็นชนชั้นที่มองว่าเป็นการทำงานที่สบายจากความลำบากของผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีอาชีพที่ถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ไม่พึงประสงค์ เช่น คนขายเนื้อ คนฟอกหนังสัตว์ นักแสดง สัปเหร่อ อาชญากร เป็นต้น ส่วนสตรีนั้นจะสามารถเลื่อนสถานะได้จากการแต่งงานกับสามีที่มีสถานะสูงกว่าซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่ของตนได้อาศัยอยู่ ซึ่งสถานะของสตรีมักไม่มีความมั่นคง โดยอาจมีปัจจัยมาจากการหย่าร้าง มรดก และปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม และความเชื่อในยุคดังกล่าวได้แก่ พุทธศาสนานิกายเซ็น พุทธศาสนานิกายนิจิเร็น ชินโต และศาสนาคริสต์

ซึ่งผลกระทบที่มีต่อประเทศญี่ปุ่นในยุคต่อมาคือ การที่โทกุกาวะ อิเอะยาสึสามารถวางระบบและมาตรการที่ศึกษาจากความผิดพลาดของผู้ปกครองในยุคก่อน ทำให้สามารถสร้างระบบการปกครองที่มีความมั่นคงด้วยการใช้รัฐบาลบาคุฟุ การแยกอำนาจการปกครองของโชกุนออกจากโชกุนและคอยส่งเงินทำนุบำรุงสถาบัน และควบคุมอำนาจของไคเมียวด้วยการออกกฏอิโคคุ อิชิโจ ซึ่งหนึ่งจังหวัดมีได้ 1 ปราสาท และไคเมียวมีได้ 1 ปราสาท ด้วยการวางระบบที่สร้างความมั่นคงให้แก่ตระกูลโทกุกาวะให้สามารถครองอำนาจได้อย่างมั่นคงและยาวนานกว่า 250 ปี

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์

- กณภัทร รื่นภิรมย์. "วรรณคดีญี่ปุ่น." เอกสารประกอบการสอนวิชา
450 236 ภาควิชาภาษาปัจจุบันตะวันออก คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2562.
- ไซโต ฮิโตะ และลี เอลิซาเบธ. (2556). **พงศาวดารญี่ปุ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : ศรีปัญญา.
พิพาตา ยังเจริญ. (2546). **จักรพรรดิ ชุนนาง นักรบ และพ่อค้า ในสังคมญี่ปุ่นก่อนสมัยใหม่**.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ธีระวิทย์. (2511). **วิวัฒนาการการปกครองของญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ :
โรงศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ.
เพ็ญศรี กาญจนมัย. (2527). **ประวัติศาสตร์ทั่วไปของญี่ปุ่นสมัยใหม่**. พระนคร : แพร่พิทยาภาณูมาศ เมืองพรหม.
(2560). **โอดะ โนบุนางะ จอมอหังการผู้พลิกประวัติศาสตร์ซามูไร**.
กรุงเทพฯ : นานาสำนักรพิมพ์.
ยศไกร ส.ตันสกุล. (2557). **ญี่ปุ่นยุคเซ็นโกกุ**. กรุงเทพฯ : ปราชญ์.
ยศไกร ส.ตันสกุล. (2559). **โอดะ โนบุนางะ พลิกวิถีผู้นำญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ :
แสงดาว.
ยศไกร ส.ตันสกุล. (2559). **โทโยโทมิ ฮิเดโยชิ จากซาวานา ผู้รวบรวมประเทศญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ :
แสงดาว.
ยศไกร ส.ตันสกุล. (2561). **โทกุกาวะ อิเอะยาสึ โชกุนผู้ปิดฉากยุคเซ็นโกกุ**. กรุงเทพฯ :
แสงดาว.

เว็บไซต์

- Bodiford, William+M.. **Zen**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก
<https://www.britannica.com/topic/Zen>
- Cartwright, Mark. (2019). **Daily Life in Medieval Japan**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้
จาก <https://www.ancient.eu/article/1424/daily-life-in-medieval-japan/>
- Cartwright, Mark. (2019). **Shogun**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก
<https://www.ancient.eu/article/1424/daily-life-in-medieval-japan/>
- Hirai Naofusa. **Shintō**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.britannica.com/topic/Shinto>

Campana, Pier Paolo del. **Nichiren**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.britannica.com/biography/Nichiren>

The Editors of Encyclopedia Britannica. **Daimyo**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.britannica.com/topic/daimyo>

The Editors of Encyclopedia Britannica. **Samurai**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.britannica.com/topic/samurai>

The Editors of Encyclopedia Britannica. **Shogun**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.ancient.eu/Shogun/>

The Editors of Encyclopedia Britannica. **Rōnin**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.britannica.com/topic/ronin>

Stein, Peter G., Mary Ann Glendon,. **Germanic Law**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.britannica.com/topic/Germanic-law>

japan-guide. **Christianity**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.japan-guide.com/e/e2298.html>

japan-guide. **Religion in Japan**. เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม. เข้าถึงได้จาก

<https://www.japan-guide.com/e/e629.html>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ศิริภัสสร รินชะ
วันเกิด	วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 207/2 หมู่ 1 ตำบลชะมาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายจาก โรงเรียนสตรีทุ่งสง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม